

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐỒNG VĂN TUẤN

**GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM NHẪM TĂNG THU NHẬP CỦA
HỘ NÔNG DÂN TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN, 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐỒNG VĂN TUẤN

**GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM NHẪM TĂNG THU NHẬP CỦA
HỘ NÔNG DÂN TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 62.62.01.15

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

**Người hướng dẫn khoa học: 1. PGS.TS Trần Chí Thiện
2. GS.TS Bùi Minh Vũ**

THÁI NGUYÊN, 2016

LỜI CAM ĐOAN

Luận án tiến sĩ: ***“Giải quyết việc làm nhằm tăng thu nhập của hộ nông dân trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên”*** chuyên ngành Kinh tế nông nghiệp, mã số 62.62.01.15 dưới sự hướng dẫn của PGS.TS Trần Chí Thiện và GS. TS Bùi Minh Vũ là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các thông tin của luận án được tham khảo từ nhiều nguồn tài liệu khác nhau đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Tôi xin cam đoan kết quả nghiên cứu của luận án là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào hoặc chưa từng được ai công bố trong bất kỳ một công trình nghiên cứu nào.

Thái Nguyên ngày ... tháng ... năm 2016

Tác giả luận án

Đông Văn Tuấn

LỜI CẢM ƠN

Luận án “*Giải quyết việc làm nhằm tăng thu nhập của hộ nông dân trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên*” được thực hiện từ năm 2009. Để hoàn thành đề tài, tôi xin trân trọng cảm ơn các đồng chí cán bộ huyện Phú Bình và huyện Định Hóa cùng các gia đình nông dân đã giúp đỡ tôi điều tra thu thập số liệu phục vụ nghiên cứu luận án.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, Ban Chủ nhiệm Khoa cùng các thầy cô Khoa Kinh tế trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện và giúp tôi thực hiện luận án.

Đặc biệt tôi xin tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới các thầy giáo hướng dẫn PGS. TS Trần Chí Thiện và GS. TS Bùi Minh Vũ đã giúp đỡ tôi hết sức tận tình trong suốt quá trình thực hiện luận án.

Tôi xin gửi tới tất cả bạn bè và những người thân lời cảm ơn chân thành của tôi về sự giúp đỡ và động viên tôi trong suốt thời gian qua.

Thái Nguyên ngày ... tháng ... năm 2016

Tác giả luận án

Đông Văn Tuấn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ.....	xi
MỞ ĐẦU	1
1. Sự cần thiết nghiên cứu đề tài.....	1
2 Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3 Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp mới của luận án.....	3
5. Kết cấu luận án.....	4
6. Một số nghiên cứu liên quan đến luận án.....	4
7. Câu hỏi nghiên cứu của luận án.....	2
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM NHẪM TĂNG THU NHẬP CỦA HỘ NÔNG DÂN	12
1.1 Cơ sở lý luận về việc làm và thu nhập của hộ nông dân.....	12
1.1.1 Một số khái niệm.....	12
1.1.2 Vai trò của giải quyết việc làm nhằm tăng thu nhập của hộ nông dân	24
1.1.3 Đặc điểm giải quyết việc làm nhằm tăng thu nhập của hộ nông dân	25
1.1.4 Nội dung nghiên cứu giải quyết việc làm nhằm tăng thu nhập của hộ nông dân.....	27
1.1.5 Các nhân tố ảnh hưởng tới việc làm và thu nhập của hộ nông dân	28
1.1.6 Mối quan hệ giữa lao động, việc làm và thu nhập	31
1.2 Cơ sở thực tiễn giải quyết việc làm nhằm nâng cao thu nhập của hộ nông dân	33

1.2.1 Kinh nghiệm đào tạo, giải quyết việc làm và tăng thu nhập của hộ nông dân một số nước trên thế giới	33
1.2.2 Kinh nghiệm đào tạo, giải quyết việc làm và nhằm tăng thu nhập của hộ nông dân Thái Nguyên	38
1.2.3 Bài học kinh nghiệm cho tỉnh Thái Nguyên	41
Tóm tắt chương 1	45
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	46
2.1 Phương pháp tiếp cận và khung phân tích	46
2.1.1 Phương pháp tiếp cận	46
2.2 Phương pháp nghiên cứu	48
2.2.1 Phương pháp thu thập thông tin	48
2.2.2 Phương pháp tổng hợp thông tin	52
2.2.3 Phương pháp phân tích thông tin	53
2.3 Các chỉ tiêu nghiên cứu	56
2.3.1 Các chỉ tiêu phản ánh tình hình lao động	56
2.3.2 Các chỉ tiêu phản ánh tình hình việc làm	58
2.3.3 Các chỉ tiêu phản ánh tình hình thu nhập	59
Chương 3: THỰC TRẠNG VIỆC LÀM VÀ THU NHẬP CỦA HỘ NÔNG DÂN TỈNH THÁI NGUYÊN	61
3.1 Đặc điểm địa bàn nông thôn	61
3.1.1 Đặc điểm về tự nhiên	61
3.1.2 Đặc điểm kinh tế - xã hội	63
3.1.3 Đánh giá thuận lợi và khó khăn	67
3.2 Thực trạng lao động nông thôn	69
3.2.1 Cơ cấu lao động	69
3.2.2 Trình độ chuyên môn của người lao động	71
3.2.3 Lao động nông thôn phân theo giới tính	72
3.2.4 Trình độ văn hóa và chuyên môn của lao động nông thôn	73

3.2.5 Phân bố thời gian của lao động nông thôn theo ngành	81
3.2.6 Đào tạo và chuyển giao kỹ thuật cho lao động nông thôn	74
3.3 Thực trạng việc làm của lao động nông thôn	81
3.3.1 Tỷ suất sử dụng thời gian lao động của các hộ điều tra	83
3.3.2 Ảnh hưởng của một số nhân tố đến việc làm của hộ nông dân	84
3.4 Thu nhập của lao động nông thôn	89
3.4.1 Thu nhập bình quân/ tháng của người dân Thái Nguyên	89
3.4.2 Biến động giá trị sản xuất, chi phí và thu nhập của các hộ điều tra.....	90
3.4.3 Tác động của một số yếu tố đến thu nhập của các hộ điều tra	95
3.5 Đánh giá về lao động, việc làm và thu nhập của lao động nông thôn	101
3.5.1 Đánh giá về lao động nông thôn.....	101
3.5.2 Đánh giá về việc làm của lao động nông thôn.....	102
3.5.3 Đánh giá về thu nhập của lao động nông thôn	102
3.5.4 Phân tích SWOT về tạo việc làm nhằm tăng thu nhập của hộ nông dân tỉnh Thái Nguyên.....	103
Chương 4: ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM NHẪM TĂNG THU NHẬP CỦA HỘ NÔNG DÂN TỈNH THÁI NGUYÊN.....	106
4.1 Quan điểm và định hướng giải quyết việc làm nhằm tăng thu nhập của hộ nông dân.....	106
4.1.1 Quan điểm giải quyết việc làm nhằm tăng thu nhập của hộ nông dân	106
4.1.2 Định hướng giải quyết việc làm nhằm tăng thu nhập của hộ nông dân.....	109
4.2 Các giải pháp chủ yếu giải quyết việc làm nhằm tăng thu nhập của hộ nông dân	114
4.2.1 Các giải pháp nâng cao chất lượng nguồn lao động của hộ	114
4.2.2 Giải pháp giải quyết việc làm nhằm tăng thu nhập của hộ nông dân	117
4.2.4 Một số giải pháp riêng cho mỗi vùng.....	129
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	134

1 Kết luận.....	134
2 Kiến nghị.....	137
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC ĐÃ CÔNG BỐ CÓ	
LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN	140
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	141
PHỤ LỤC.....	148

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Số thứ tự	Chữ viết tắt	Nghĩa đầy đủ
1	AP	Giá trị bình quân của thu nhập trên một đơn vị biên độc lập
2	BQ	Bình Quân
3	CN	Công nghiệp
4	CNH-HĐH	Công nghiệp hóa-Hiện đại hóa
5	CNXH	Chủ nghĩa xã hội
6	ĐH	Đại học
7	DT	Diện tích
8	DV	Dịch vụ
9	ĐV	Đơn vị
10	GO	Giá trị sản xuất
11	HTX	Hợp tác xã
12	K	Vốn
13	KHKT	Khoa học kỹ thuật
14	LĐ	Lao động
15	MAX	Lớn nhất
16	MIN	Nhỏ nhất
17	MPP	Giá trị tăng thêm của biên phụ thuộc khi tăng thêm một đơn vị biên độc lập
18	NN	Nông nghiệp
19	SL	Số lượng, sản lượng
20	TĐPTBQ	Tốc độ phát triển bình quân
21	Tglđ	Thời gian lao động
22	THT	Tổ hợp tác
23	TLSX	Tư liệu sản xuất

Số thứ tự	Chữ viết tắt	Nghĩa đầy đủ
24	TNVN	Tiếng nói Việt nam
25	TP	Thành phố
26	TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
27	TV	Ti vi
28	TX	Thị xã
29	XD	Xây dựng
30	XHCN	Xã hội chủ nghĩa